

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6 • Telefon broj 2177 • Račun Poštanske štedionice br. 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Ljubljana, 31 jula 1936
God. VII • Broj 31

PRED ODLAZAK NAŠIH SOKOLSKIH VRSTA U OLIMPIJSKI BERLIN

(Od našeg naročito izvestioca)

U Minhenu, krajem jula.

Do par dana proći će ovaj isti put naša braća i sestre, izabrani vežbači i vežbačice Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, na putu za olimpijski Berlin, na gimnastička takmičenja XI Olimpijade. Putovali smo ovuda skupa i poslednji put, pre osam godina, kada je vrsta tadanjeg Jugoslovenskog sokolskog saveza nosila iz Amsterdam, s olimpijskih takmičenja 1928 godine, dve zlatne, jednu srebrnu i devet brončanih olimpijskih kolajna, posle zapaženih uspeha pojedinaca, braće: Štukelja, Primožiča i Derganca i odeljenja pod vodstvom brata dra Viktora Murnika. Vraćali smo se ovim putem i pre pet godina s međunarodnih takmičenja u Luksenburgu, na kojima je Jugoslavija po Primožiču osvojila pojedinačno prvenstvo sveta, ali je izgubila uzornog i nezaboravljenog Maleja, od drage braće najdražega.

I ovim putem vrate se naši borci s olimpijske miroljubive i plemenite borbe najboljih vežbača sveta, koja će se voditi od 10 do 12 avgusta na prekrasnoj letnoj olimpijskoj pozornici sa gledalištem za 25.000 ljudi. Ali ova puta naša braća nisu sami; s njima polaze u prvu svoju međunarodnu i olimpijsku borbu i naše sestre Sokolice, da vide ono najbolje što u toj struci ima na svetu, i da pokažu ono najbolje, što u toj struci ima Jugoslavija.

Pod strogim, ali očinskim nadzorom brata dra Murnika — našeg »Ata«, iz široke i brojne čete prijavljenih, između pedesetak najboljih, izabrana je osmorica braće, koji će se takmičiti na ovim olimpijskim igrama i koji su prijavljeni olimpijskom takmičarskom vodstvu u Berlinu, a to su braća: Pristov (Jesenice), Gregorka (Ljubljana), Vadnav (Ljubljana), Primožič (Maribor), Grilec (Maribor), Forte (Ljubljana), Merzlekin (Beograd), Štukelj (Maribor).

Ovo su naslednici onih izabranih, neustrašivih boraca, koji su — od prvog nastupa izabranih Sokola - vežbača iz Slovenačke na III međunarodnom prvenstvu u Pragu 1907 godine dalje, stalno napredno, časno i uspešno zastupali naše telesno vaspitanje. Jugosloveni su se takmičili i na IV međunarodnom prvenstvu u Luksenburgu 1909 godine. Dve godine ranije u Pragu bili su slovenački Sokoli na petom mestu pred Madžarima — a sada je naša sokolska vrsta na istom mestu pred Luksenburgom — ali su u Turinu 1911 godine već na četvrtom pred Luksenburgom i Belgijom, a vrsta Hrvatskog Sokola na sedmom mestu pred Rumunima. U Parizu 1913 godine na VI međunarodnim takmičenjima slovenački Sokoli opet su peti pred Luksenburgom. I docnije, posle krvavog rata iz kojeg se rodila naša slobodna i ujedinjena Jugoslavija, naši dični sokolski takmičarski borci, sada ujedinjeni, ulaze u nove takmičarske borbe. Na VII međunarodnom prvenstvu u Ljubljani 1922 godine, u okviru I Jugoslovenskog svesokolskog sleta, Jugoslavija je druga iza bratske Češkoslovačke, a pred Francuskom, Belgijom i Luksenburgom. Brat Petar Šumi (Ljubljana) je svetski prvak s bratom Pehačekom (ČSR), a za njima drugi je brat Stane Derganc (Ljubljana).

Na VIII olimpijskim igrama u Parizu 1924 godine jugoslovenski Sokoli nastupaju po prvi put. Od osam nacija Jugoslavija je tada bila četvrta, a brat Leo Štukelj (onda Novo Mesto) bio je

Odlazak naših sokolskih vrsta u Berlin

U ponedeljak, dne 3 avgusta, naše izabrane sokolske takmičarske vrste odlaze iz Ljubljane večernjim brzim vozom preko Salzburga i Minhena u Berlin na takmičenja XI olimpijskih igara.

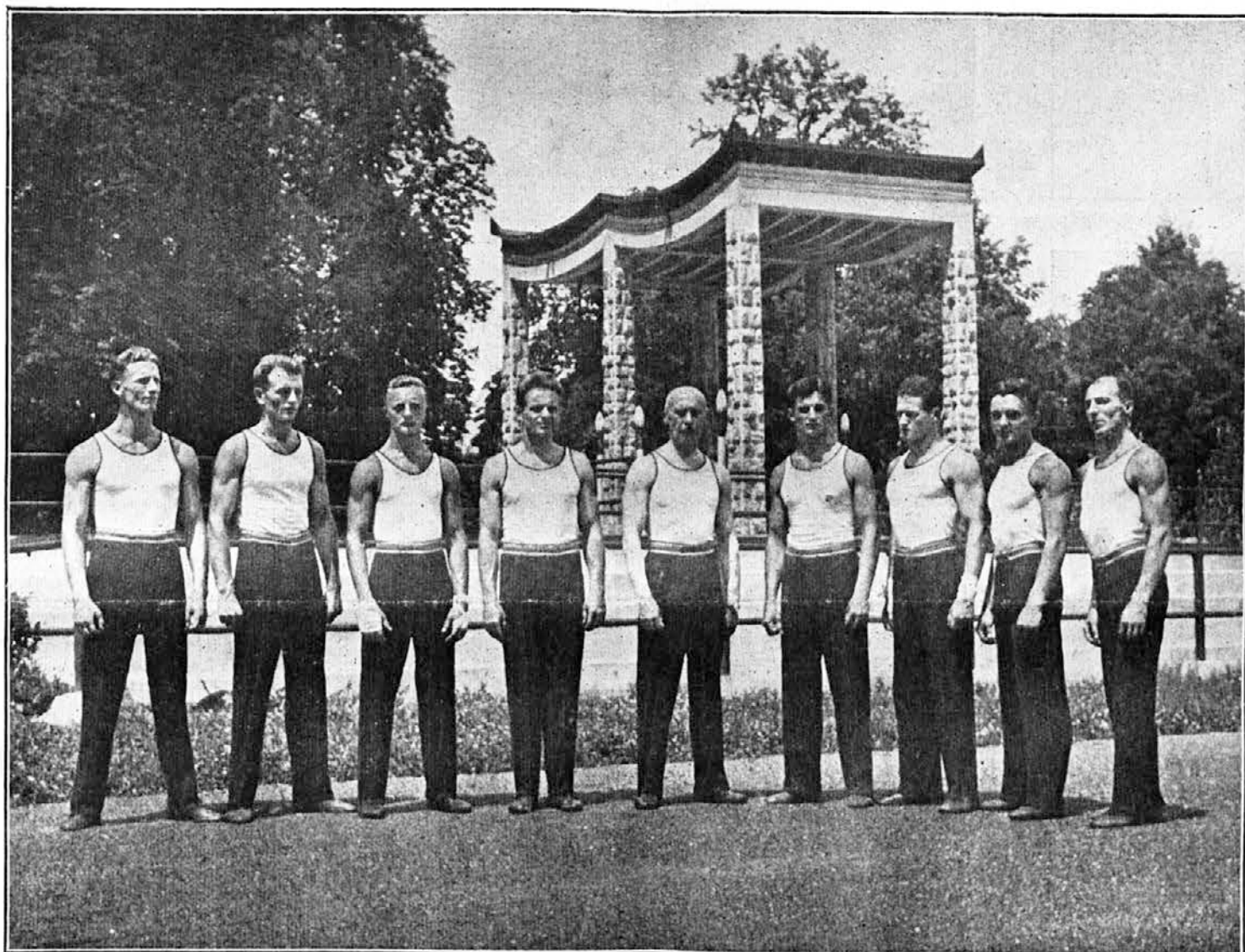
S našim takmičarskim vrstama putuju: načelnik Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije i član Jugoslovenskog olimpijskog odbora brat dr. Alfred Pihler i savezna načelnica sestra Elza Skalar.

Mušku takmičarsku vrstu, koju vodi brat dr. Viktor Murnik, sačinjavaju braća: Janez Pristov, Boris Gregorka, Jože Vadnav, Jože Primožič, Konrad Grilec, Miroslav Forte, Dimitrije Merzlekin i Leon Štukelj, te kao rezerva brat Marijan Skrbinšek.

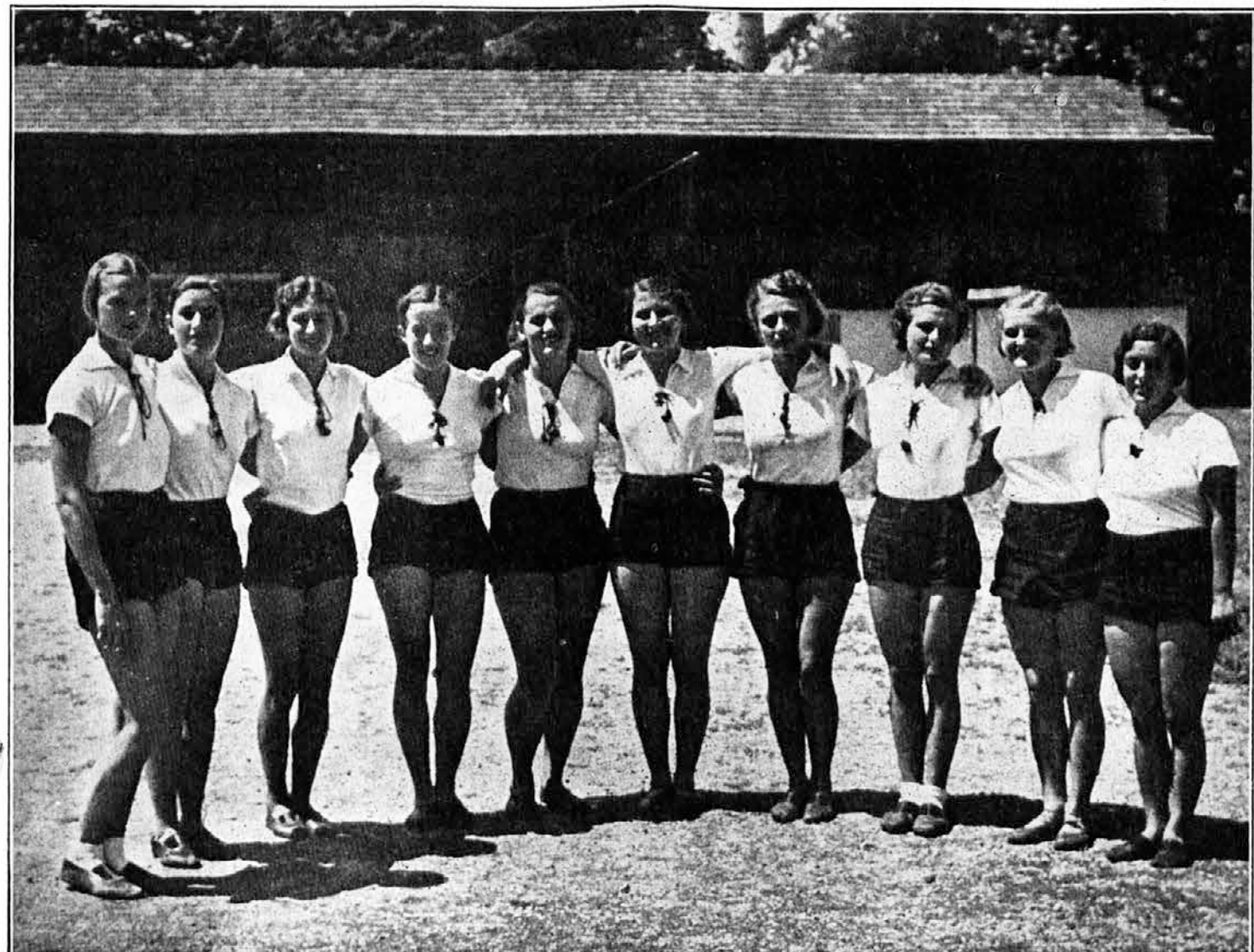
Zensku takmičarsku vrstu, koju vodi sestra Milica Šepa, sačinjavaju sestre: Dragana Dorđević, Marta Pustišek, Lidija Rupnik, Ančka Keržan, Dušica Radivojević, Katarina Hribar, Olga Rajković i Angelina Gopurenko.

S vrstama putuju takmičarski sudije, braća: Petar Šumi, Stane Derganc i Edo Antosijević, te sudkinje, sestre: Joža Trdina, Majda Slapničar i Adela Mužina, nadalje braća: dr. Borivoje Vučković, lekar, Leo Čebular kao voda puta, Miloš Nikolić kao blagajnik, Milan Potokar kao maser, te Marijan Lipovšek kao pratilac na klaviru.

Na II, V i VI strani donosimo neke momente s treninga naših olimpijskih takmičara i takmičarki

Takmičari, s leva na desno, braća: Janez Pristov (Jesenice), Boris Gregorka (Ljubljana), Jože Vadnav (Ljubljana), Jože Primožič (Maribor), vođa vrste dr. Viktor Murnik, Konrad Grilec (Maribor), Miroslav Forte (Ljubljana), Dimitrije Merzlekin (Beograd) i Leon Štukelj (Maribor)

Takmičarke, sestre: Milica Šepa, vodnica vrste, Dragana Dorđević (Beograd), Marta Pustišek (Ljubljana), Lidija Rupnik (Ljubljana), Maja Veršec (Zagreb, obolela, umesto koje takmiči Ančka Keržan, Ljubljana), Dušica Radivojević (Beograd), Katarina Hribar (Ljubljana), Olga Rajković (Pančevo) i Angelina Gopurenko (Zemun)

svetski prvak i dvostruki olimpijski pobjednik s dve zlatne kolajne. Dobar početak!

I zatim redom: na VIII međunarodnim takmičenjima u Lionu 1926 godine Jugoslavija je druga iza Češkoslovačke, ali ispred Francuske, Luksenburga, Belgije i Nizozemske. Prvak prvaka je brat Petar Šumi (Ljubljana).

Na IX olimpijskim igrama u Amsterdamu 1928 godine Jugoslavija je od 11 nacija treća, a braća Leo Štukelj, Josip Primožič i Stane Derganc nose olimpijske kolajne.

U Luksenburgu 1930, posle I svesokolskog sleta Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije u Beogradu, Jugoslavija je na IX međunarodnom takmičenju treća, a brat Josip Primožič je svetski prvak.

I onda — posle učestvovanja u Parizu 1931 godine na jubilarnom takmičenju za pojedinačno prvenstvo — četiri godine stanke. U to doba prošla je X Olimpijada, održana 1932 godine u Los Angelesu, i X međunarodno svetsko prvenstvo u Budimpešti, na kome je učestvovao najveći broj takmičarskih odeljenja — njih 13!

Eto, naslednici naših slavni sokolskih majstora, i sami majstori i prvaci, dolaze sada u Berlin da se — posle male stanke — ogledaju s najboljima. Kako će to proći?

Listam prijave 15 nacija u vežbanju na spravama, i vidim sve ono najbolje što sam gledao pre dve godine na svetskom prvenstvu u Budimpešti, gde su se odeljenja muških poredala po ocenama na koncu ovako: Švicarska, Češkoslovačka, Nemačka, Italija, Madžarska, Finska, Francuska, Luksenburg, Belgija, Poljska, Nizozemska, Bugarska, Meksiko. Sada su još prijavljeni takmičari Amerike, Britanije, Japana, Austrije i Rumunije. U »gornju kuću« spadaju svi do Luksenburga i Amerika, prvak olimpijskih igara 1932 u Los Angelesu, Japanci su zagonetka. Naši će imati tvrde i opasne protivnike, i odlučivaće desetinke bodova.

A naše Sokolice?

One nastupaju po prvi put na olimpijskom i na međunarodnom takmičenju i sastaju se sa takmičarkama Češkoslovačke, Madžarske, Poljske, Nemačke, Amerike i Italije. Preklani u Budimpešti su Čehoslovačkinje pobedile Madžarke i Poljakinje. Hoće li se naše smestiti među nje, u gornjoj polovici lestevica?

Ko da odgovori. Našu olimpijsku sokolsku vrstu sačinjavaju ove sestre: Dragana Dorđević (Beograd), Marta Pustišek (Ljubljana), Lidija Rupnik (Ljubljana), Ančka Kržan (Ljubljana), Dušica Radivojević (Beograd), Katarina Hribar (Ljubljana), Olga Rajković (Pančevo), Angelina Gopurenko (Zemun). Vodi ih sestra Milica Šepa, koja je u Berlinu svršila visoku školu telesnog vaspitanja i koja dobro pozna ta mošnje prilike. Ona će u svemu nastojati da bude sestrama ono što je braći njihov »Ata«.

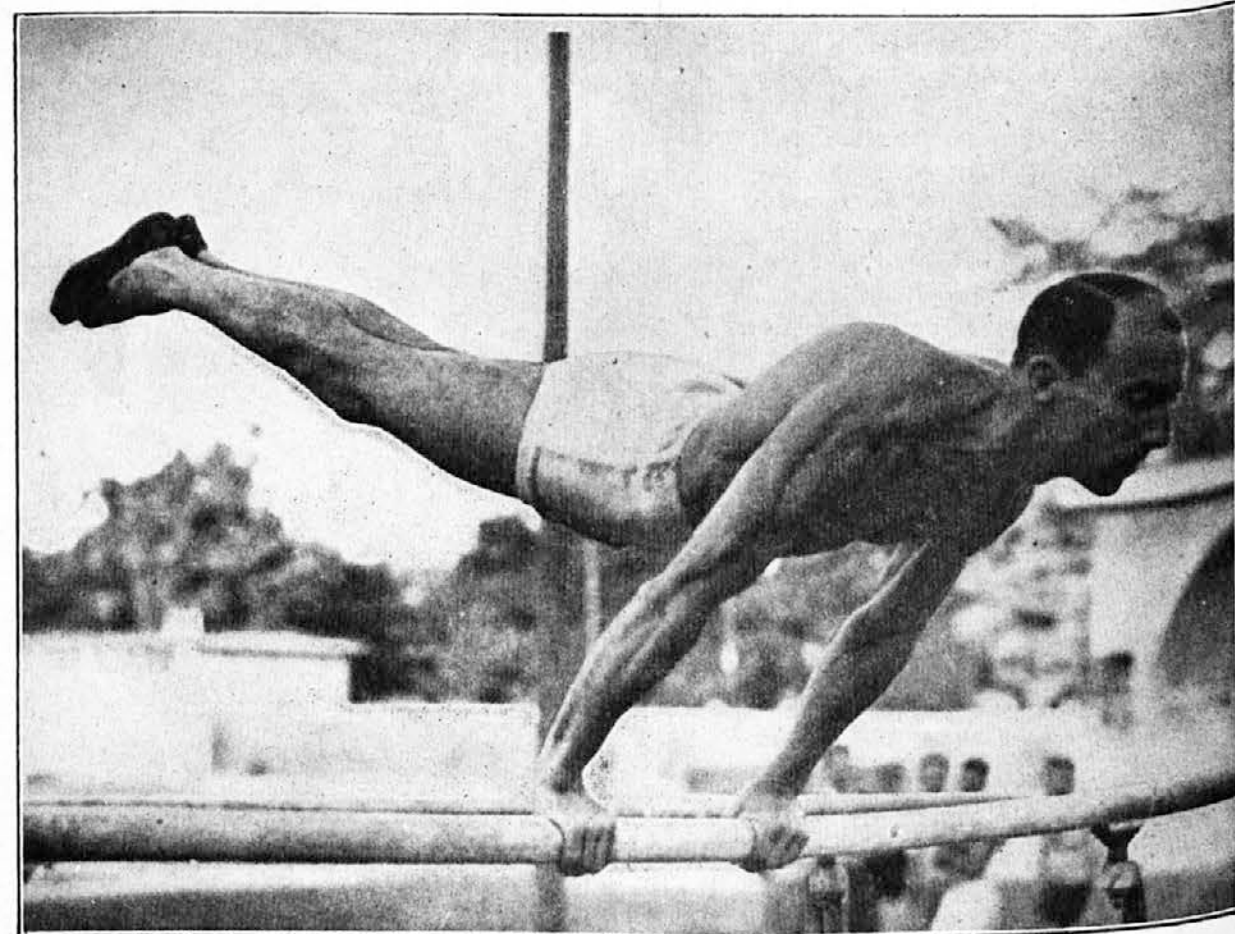
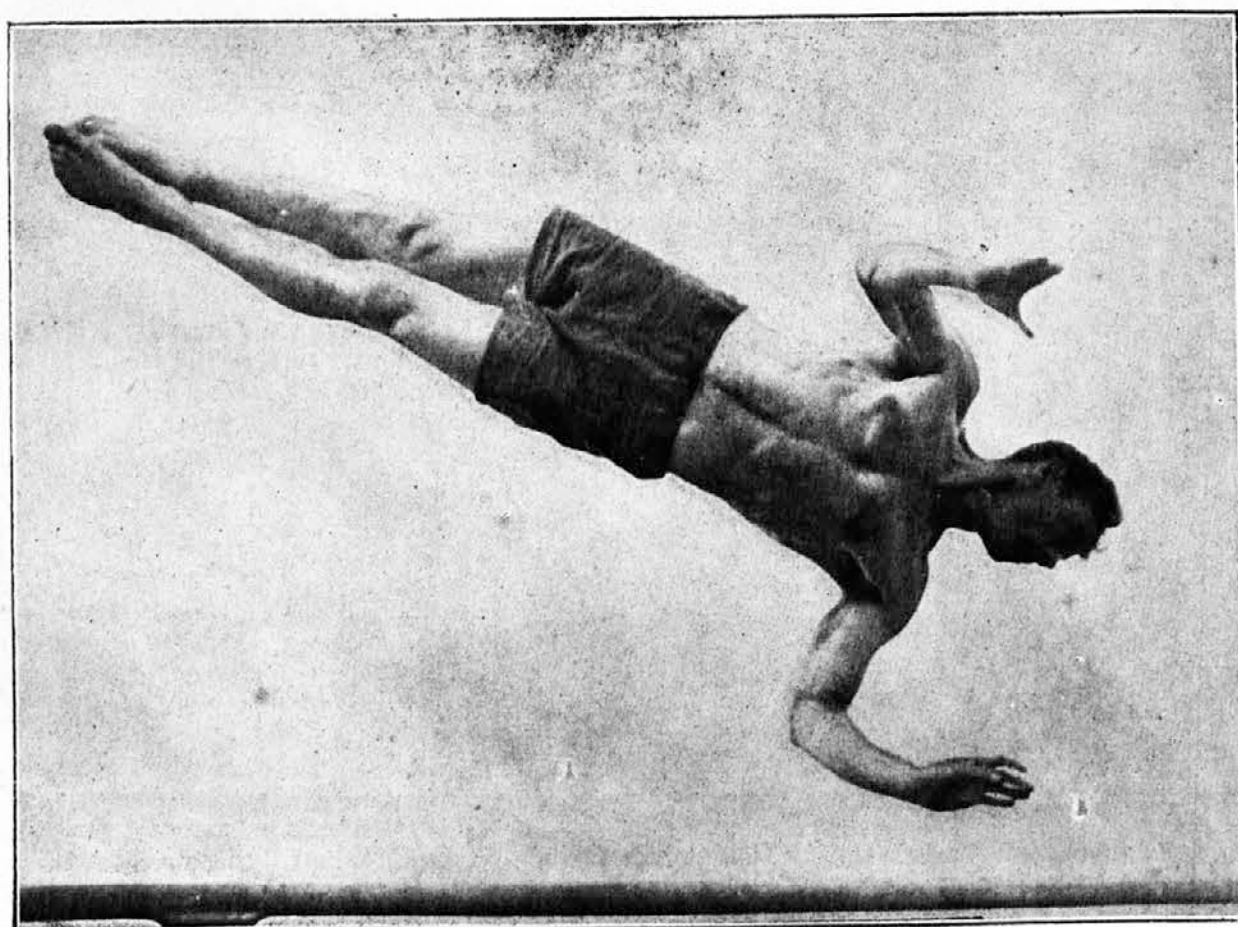
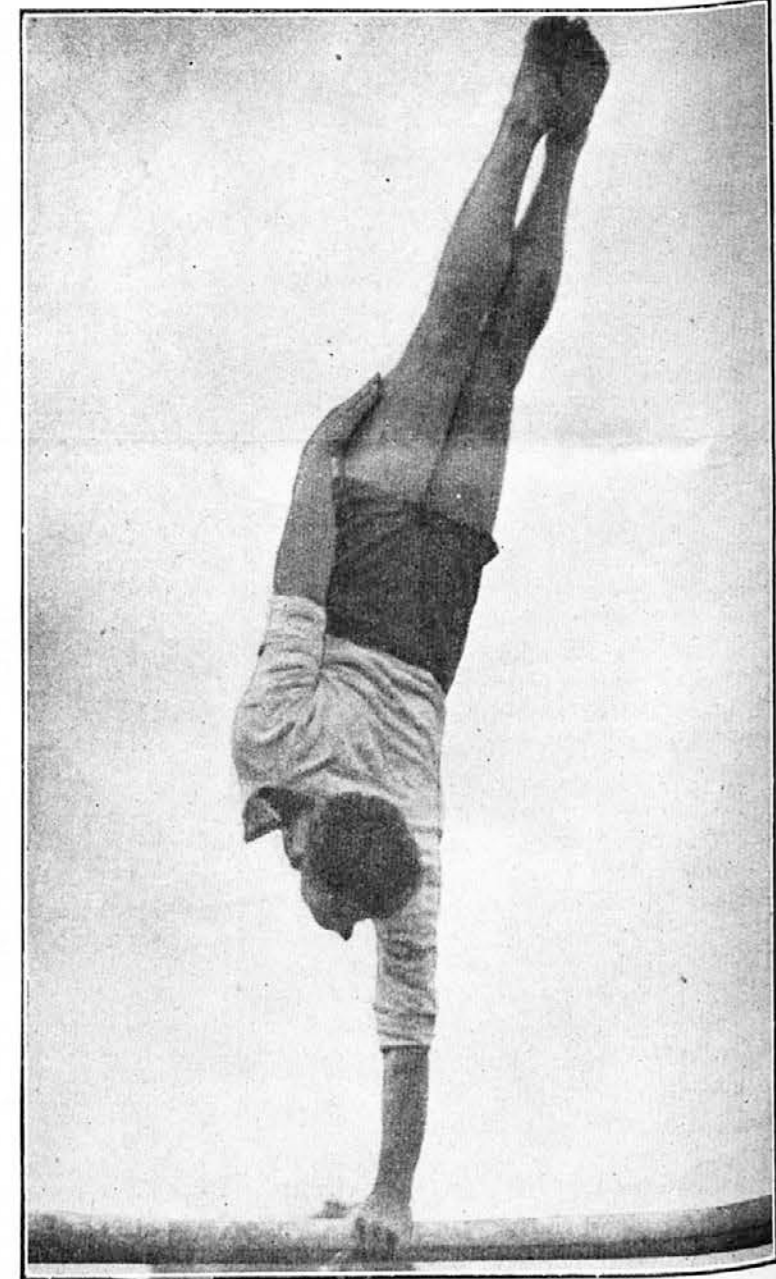
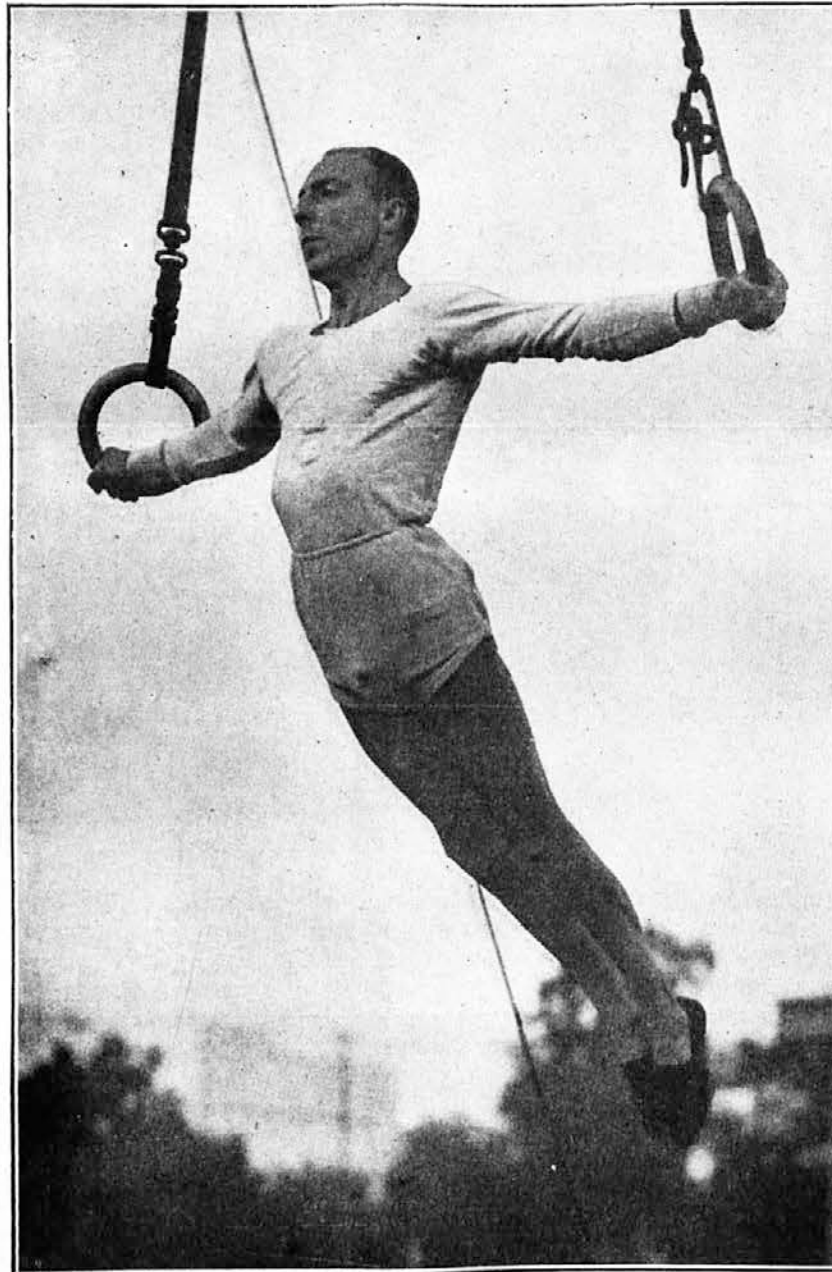
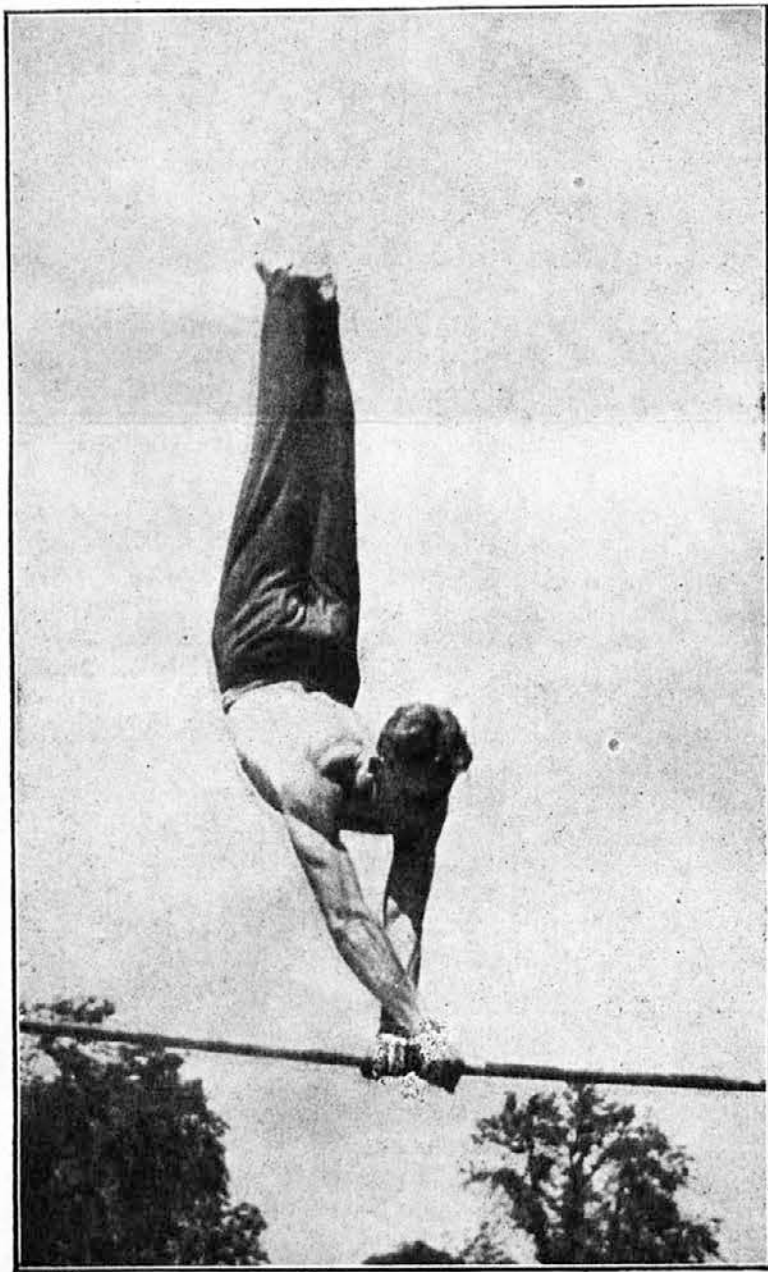
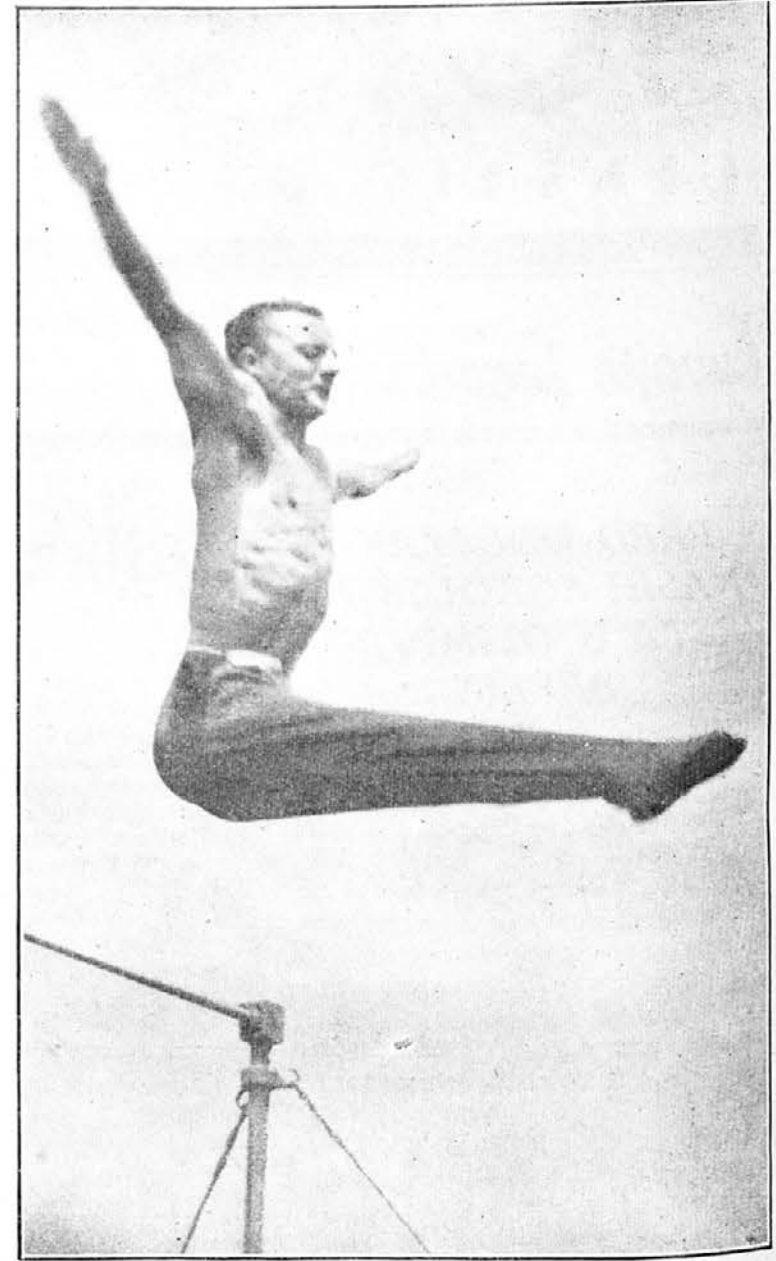
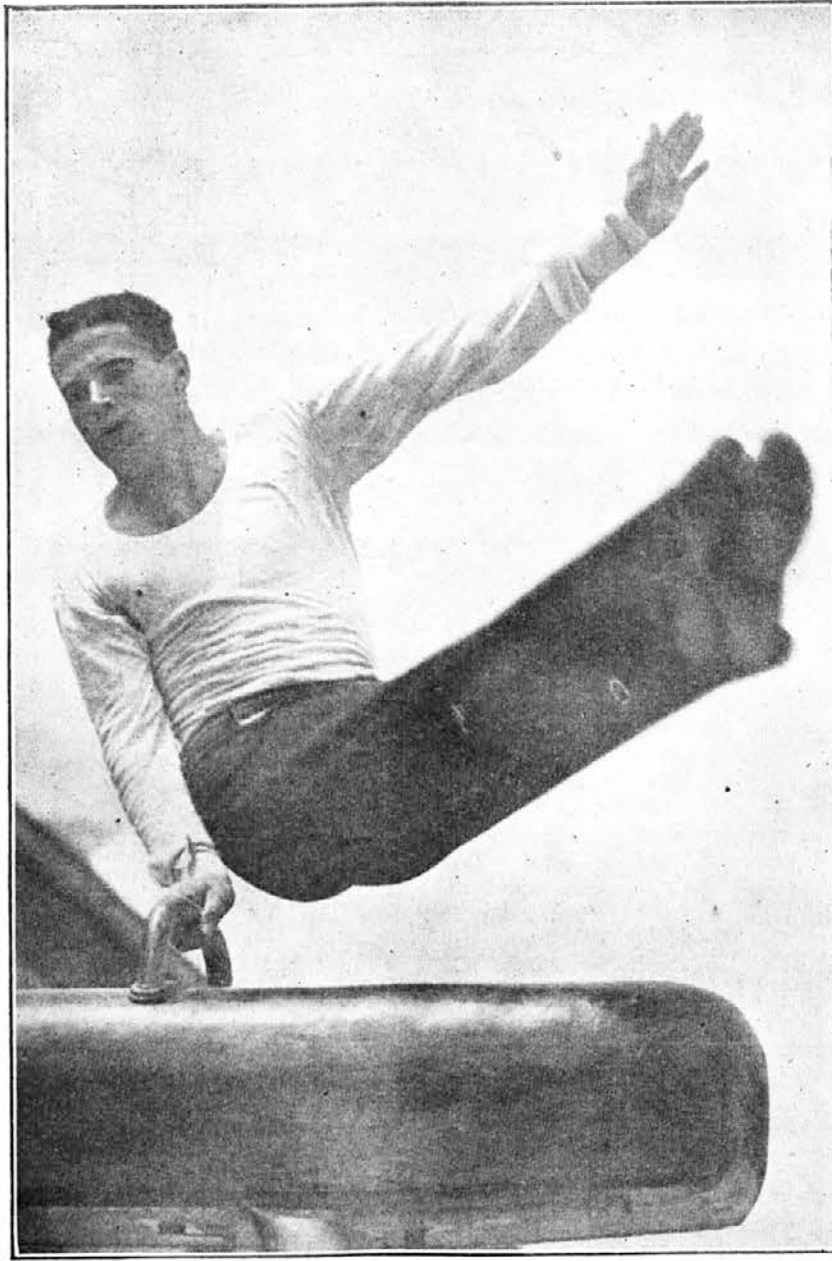
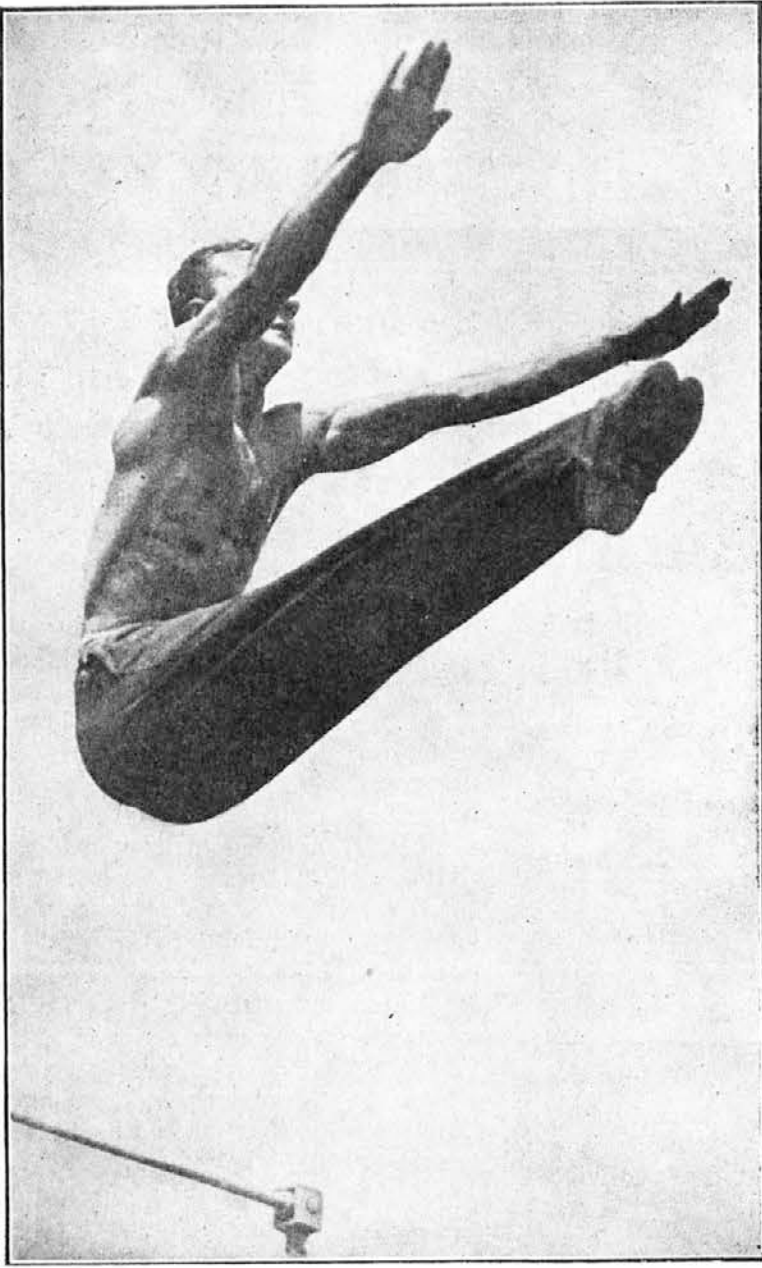
A pojedinci?

Naslov svetskog prvaka brani Švicarac Mak. On je u Budimpešti 1934 godine imao za sobom po redu Talijana Neri-a, Čehoslovačke Lellera i Sladeka, Finca Savolajna i Čehoslovačka Gajdoša.

U pojedinih granama bili su svetski prvaci 1934 godine: u prostim vežbama Mic (Švicarska), na razboju Mak, na vratilu Vinter (Nemačka), na krugovima Hudec (Čehoslovačka), na konju s hvataljkama Mak, u preskoku konja uzduž opet Mak, četverostruki svetski prvak.

Sve to pregledavam, slažem i proučavam, da spreman i obavešten dočekam dan ovih takmičenja, dan najplemenitije borbe i napora i prekrasne veštine.

Hervoja Macanović.

Naši olimpijci

S najvećom pažnjom i simpatijama kao i s najlepšim željama i nadama sva naša javnost ispratila je i prati prvake našeg sporta i raznih grana telesne kulture uopšte, koji će na olimpijskim takmičenjima u Berlinu u plemenitim borbama zastupati našu naciju i boje naše države. Posebice pak ove žive simpatije, nade i iskrene želje prate izabranike našega Sokolstva, naše vrhunske vežbače i vežbačice, naše dve sokolske olimpijske vrste. A i s pravom kad se znađe, da su na međunarodnim gimnastičkim takmičenjima baš Sokoli oduvek časno izvršili svoju dužnost, i mnogo doprineli ugledu i časti svoje zemlje i svoga naroda u stranom svetu.

Na brojnim međunarodnim nastupima jugoslovensko Sokolstvo dostojno se afirmisalo i svojim uspesima izgradilo jednu ponosnu tradiciju. Po svojim odličnim reprezentativcima, danas već sokolskim takmičarskim veteranima, na mnogim nastupima pred međunarodnim forumom, Jugoslaveni su dokazali, da i na ovom polju plemenitog takmičenja mogu da se dostojno nadu zajedno s ostalim kulturnim i velikim nacijama. Pa i dapašnji naslednici naših sokolskih starih međunarodnih boraca nimalo ne zaostaju za svojim odličnim prethodnicima, već ih čak i premašuju, podajući i u tome pogledu ubedljivih dokaza, da jugoslovenska nacija u svome razvoju kroči uspešno napred.

Ali ma kako sve te simpatije bile iskrene i tople, i sve nade i želje koje se bude u febrilnom iščekivanju iz lokalnog ili nacionalnog patriotizma i ponosa uopšte razumljive, ipak svaki taj osećaj treba da procvetava i kroz racionalno rasuđivanje, da ne bi neobuzdan preotelo premaha i da ne bi preterali u svojim pretenzijama. Zato i ne bio ishod ove plemenite borbe za nas najbolji, on će biti častan, što smo kao mlada država na ovim takmičenjima svojim učesnicima dostojno zastupali, a čime pokazujemo, prema zaista više nego skromnim materijalnim sredstvima, koja se kod nas ulazu u svrhe telesnog vaspitanja i njegovog promicanja, svakako viđan i lep napredak i što pokazujemo, da u našem narodu ima urođenog viteštva i takvih rasnih odlika, kojima se možemo ponositi, te velikog smisla i sposobnosti i za one grane telesne kulture, koje su doskora smatrane za domenu aristokratsku.

Požrtvovanje naših međunarodnih takmičara je neobično veliko, a ništa manja je i njihova odgovornost prema društvu i organizaciji, čiji su pripadnici, prema narodu i zemlji čiji su sinovi, prema mestu i značimjima odakle su, kao i prema samima sebi, svojoj savesti i svome ponosu. A ipak ima i takvih revnih »kritičara«, koji to ne mogu pravo da ocene. Zato ne tražimo previše, da ne bi bili slučajem i previše neugodno iznenađeni i očekujemo ishod borbe s istinskim uverenjem, da su svi, koji podoše da nas s ljubavlju i voljom predstavljaju, izvršili časno svoju dužnost. U iščekivanju toga ishoda s takvim osećajima naša radost biće — ako Bog da i sreća junačka — što ne reče naših vitezova kad polazahu na megdane — utoliko veća i potpunija.

Da se vratimo sada našim sokolskim olimpijcima.

Posmatramo ih već duže vremena u njihovom napornom, požrtvovnom i predanom radu i spremanju za Berlin na letnjem vežbalistu Ljubljanskog Sokola pod skrbnim i očinskim nadzorom njihovog vode — »ate« — brata dra Viktora Murnika. Zajedničkom vežbanju i treniranju oni su pristupili s ostalom braćom 20. maja o. g., da zatim nakon izbirnih takmičenja ostanu kao definitivno izabrani članovi naše reprezentativne takmičarske vrste za olimpijska takmičenja u Berlinu.

Što veli voda vrste br. dr. Murnik? U nevezanom bratskom razgovoru brat dr. Murnik rekao nam je:

— »Mirne savesti polazimo u međunarodno takmičarsku borbu i nadam se, da uspeh neće biti nečastan. Učinilo se sve što se moglo da učini kroz ovo kratko vreme i koliko su nam dopuštala naša sredstva. Naši vladajućim propisanim vežbama, a premoren treninogom nije nijedan od njih, što sudim i po dobrom apetitu, koji imaju unatoč napornom treninogom. Treba također uzeti u obzir, da na međunarodnim takmičenjima nismo učestvovali već od godine 1930.«

Prorokovati se dakako ne može ništa. Svakako borba će biti izvanredno teška, jer u njoj učestvuju najbolji od najboljih, prave klase, a ovoga puta takmiči i do sada najveći broj vrsta. O favoritima teško je govoriti, jer ima, izgleda, i vrlo opasnih nepoznanica, pa može da bude i iznenađenja. A i na sreću se ne sme zaboraviti, — na sreću za jedne, a na pneh za druge. Nemei se osobito nalaze pritisnuti i obzirima svoga prestiža. Uložiće stoga svakako maksimum svih najboljih sila. A opet i oni koji brane svoje dosadašnje primatne ne polaze u borbu sasvim spokojno. Da li će ih i dalje održati? Zaista, mnogo i mnogo upitnika stoji pred ovom borbom. I još više

nada i priželjkivanja, bar u nutrini duše, i takmičara samih i njihovih nacija. Ta gotovo je da ni jedna vrsta ne polazi s mirnim uverenjem da će biti među najslabijima. Ali pustimo radije sve ove upitnike na svome mestu do 12 avgusta, kada će ih rezultati redom oboriti, osim možda onoga na ustima megalomana: »Zar naši tek...?«

Da se ponešto zastavimo sa svakim našim olimpijcem.

Brat Leon Štukelj ima 38 godina i rodom je iz Novog Mesta. Po zvanju je sudija okružnog suda i član Sokolskog društva Maribor-Matica. Visok je 161 cm, a težak 50 kg, i prema tome najmanji od svih ostalih. Počeo je vežbati kao naraštajac Sokola u Novom Mestu već god. 1908. Na međunarodnim takmičenjima nastupio je prvi put god. 1922 u Ljubljani i odneo prvenstvo na spravama. Na olimpijadi u Parizu 1924 odneo je prvenstvo pojedinaca i prvenstvo na preči, te je dobio dve zlatne kolajne. Godine 1926 na međunarodnim takmičenjima u Lionu opet je odneo prvenstvo na spravama, a godine 1928 u Amsterdamu osvojio je među pojedincima treće mesto i prvenstvo na krugovima. Tada je dobio zlatnu i brončanu kolajnu. Na međunarodnim takmičenjima u Luksemburgu nesrećno je pao s preče pa je radi težih povreda morao da ostupi od daljnog takmičenja. Godine 1931 u Parizu opet je odneo svetsko prvenstvo u takmičenju pojedinaca. Sadanja berlinska olimpijada mu je sedmi međunarodni nastup i tako tuče u tome našeg starog borca brata Stanu Vidmara, koji je nastupio na šest međunarodnih takmičenja.

Brat Štukelj je izjavio sledeće:

— Bilo bi mi potrebno još jedno dva meseca treninga, jer su propisane vežbe za ovu olimpijadu vrlo teške. Radi teške povrede na ledima morao sam da od 1932 do ove godine prekinem s vežbanjem, te sam počeo da opet vežbam tek u januaru ove godine. Mislim, da će ovaj nastup u Berlinu biti najteži, jer su vežbe na razboju i krugovima sastavljene na posve nov način, naročito radi toga, jer su prvine vežbi pošve vezane bez prekida. Da se sastavi izvedu bezoprečno, treba potpuno vladati svim prvinama. Vežbe na krugovima ne čine mi nikakvih teškoća unatoč što dugo nisam vežbao. Opet posedujem svu svoju snagu, koja je potrebna naročito za vežbe na krugovima. Na njima ću se moći lako boriti za prva mesta. Kako sam do sada informiran, najozbiljniji mi je takmac na krugovima češki Sokol Hudec. Moram nadalje da priznam, da u ovako homogenoj vrsti još nisam vežbao. Nadam se stoga, da ćemo dobro proći. Treba pri tome uzeti u obzir, da se naši takmaci Švicari, Nemei, Čehoslovaci i Finci spremaju za Berlin već dve godine, a što je također dokaz, da su propisane vežbe zaista vrlo teške. U koliko su mi pak poznati lični podaci takmičara za Berlin, biću među njima najstariji, najlakši i možda i najmanji. Najslabiji pak nikako!

Brat Jože Primožič ima 36 godina. Visok je 170 cm, a težak 70 kg. Opštinski je činovnik i član Sokolskog društva Maribor - Matica. Prvi put učestvovao je na međunarodnom takmičenju u Parizu 1924, zatim 1926 na međunarodnom takmičenju u Lionu, gde se plasirao na jedanaesto mesto usprkos tome što je 14 dana pred odlazak na takmičenje izvinuo četiri prsta. Tada je na razboju osvojio drugo mesto i dobio srebrnu kolajnu. Godine 1930 u Luksemburgu odneo je svetsko prvenstvo kao prvi na krugovima, razboju i u prostim vežbama. Godine 1931 na takmičenju za svetsko prvenstvo u Parizu bio je na devetom mestu. Izjavio je, da se za Berlin oseća vrlo dobro i da će se poneti kako treba.

Brat Boris Gregorka je teh. činovnik u Ljubljani i član Ljubljanskog Sokola. Ima 29 godina, a visok je 181 cm i težak 74 kg. Vežbati je počeo još pre rata među decom Ljubljanskog Sokola. Iza rata bio je u redovima naraštaja te je na takmičenjima u okviru pokrajinskog sleta u Ljubljani 1922 godine u višem odeljenju naraštaja osvojio prvo mesto. Kao član počeo je da takmiči od godine 1924. Godine 1927 u Ljubljani za prvenstvo Saveza SKJ osvojio je treće mesto. Godine 1928 učestvovao je s vrstom na olimpijadi u Amsterdamu, 1930 na međunarodnom takmičenju u Luksemburgu i 1931 na međunarodnom takmičenju u Parizu, plasiravši se kao petnaesti. Prošle godine u takmičenjima za prvenstvo Saveza SKJ u Ljubljani bio je prvi. Pri sadanjem treninogom za Berlin mnogo ga je smetalo rame, ali sada se opet oseća dobro. Veli, da je šteta što mu s ostalom braćom nije bilo omogućeno da učestvuje na olimpijadi u Los Angelesu 1931 godine i međunarodnom takmičenju u Budimpešti 1934. Već od godine 1930 svi narodi su se stvarno pripremali za sadanju olimpijadu u Berlinu, i jedino naši takmičari morali su da propuste pomenutu priliku da se ogledaju s drugima i tako uznapreduju. Radi tih neučestvovanja i kontinuitet rada u sokolskoj vrsti je bio

prekinut. Ali unatoč tome je naša vrsta za Berlin vrlo dobra, iako u njoj ima nekoliko nove braće, koja još nisu učestvovala na nijednom međunarodnom takmičenju. Još je izjavio, da je šteta, što Štukelj i Primožič nisu mogli učestvovati olimpijadi u Los Angelesu, iako su bili pozvani od američkih Slovenaca, a to zato, jer ne bi bili smeli da oficijelno nastupe.

Brat Janez Pristov je iz Jesenica i po zvanju činovnik Kranjske indus. družbe. Ima mu 29 godina, visok je 182 cm, a težak 76 kg. Preduzzeće mu je za trening dalo plaćen dopust. Vežbati je počeo kao naraštajac Sokola u Jesenicama godine 1921. Na takmičenjima u okviru I svesokolskog sleta Saveza SKJ u Beogradu 1930 postigao je u srednjem odeljenju drugo mesto. Na takmičenjima prigodom IX svesokolskog sleta u Pragu 1932 godine za prvenstvo Saveza slovenskog Sokolstva plasirao se na deveto mesto. Na izbirnim takmičenjima 1934 godine za Budimpeštu bio je prvi. Na prošlogodišnjem takmičenju u Ljubljani za savezno prvenstvo postigao je drugo mesto. Pri treniranju i njega je smetalo rame. U Berlin ide smelo.

Brat Konrad Grilec je bankovni činovnik i član Sokolskog društva Celje. Ima 27 godina, visok je 170 cm, a težak 63 kg. Vežbao je još kao dete kod kuće, a zatim među sokolskom decom. Učestvovao je u takmičenjima za prvenstvo Saveza slovenskog Sokolstva u Pragu 1932 godine i bio je i u vrsti koja se spremala za Budimpeštu. Oseća se dobro.

Brat Jože Vadnav ima 24 godine i studira tehniku na univerzitetu u Ljubljani. Član je Ljubljanskog Sokola. Vežbati je počeo tek 1927, ali kako je pri tome nesrećnim slučajem slomio nogu, morao da za punu godinu dana napusti svoje vežbanje. Godine 1932 bio je određen kao rezerva takmičarske vrste za Prag, a također imao je da s vrstom učestvuje 1934 i u Budimpešti. U Soko stupio je po nagovoru brata Nela Zupančiča, koji mu je bio i školski drug, i koji je u njemu pobudio ljubav za vežbanje na spravama. Bavi se svim sportovima. Oseća se vrlo dobro.

Brat Miroslav Forte je iz Trbovlja. Ima 24 godine, visok je 168 cm i težak 63 kg. U Ljubljanskom Sokolu je već od šeste svoje godine. Sada studira tehniku u Pragu. U sokolsko članstvo stupio je 1931. Te godine je ujedno učestvovao i na međunarodnim takmičenjima u Parizu, gde se plasirao kao dvadeseti. Na takmičenjima za prvenstvo Saveza SKJ u okviru pokrajinskog sleta u Ljubljani godine 1933, a za mač Nj. Vel. Kralja Aleksandra I, bio je u vrsti četvrti. Godine 1934 pripravljao se je i on za Budimpeštu. Sledeće, 1935 godine je pošao u Prag i bio je primljen u izabranu vrstu ČOS, koja je pošla na veliku turneju po Belgiji. Za Berlin počeo se je pripravljati već u Pragu u vežbaonici Praškog Sokola. Nastupao je na takmičenjima u Pragu i Bratislavi s vrlo lepim uspesima.

Brat Dimitrije Merzlikin rođen je na Kavkazu i ima mu tek 22 godine. U Jugoslaviju došao je 1921 i sada je naš državljanin. Visok je 164 cm, a težak 60 kg. Član je Sokolskog društva Beograd V. Vežbati je počeo 1931 u Sokolskom društvu Sremska Mitrovica. Godine 1933 borio se je na takmičenjima u Ljubljani za mač Nj. Vel. Kralja Aleksandra I, 1934 pripravljao se je za Budimpeštu, a prošle godine učestvovao je u takmičenju za prvenstvo Saveza SKJ u Ljubljani. Sada je dak srednje tehničke škole u Beogradu. U Berlinu nastupiće po prvi put na međunarodnim takmičenjima. Zadnjih dana se je pri treninogom usled pada bio povredio, ali sada se oseća vrlo dobro.

Evo, to su naši izabranici, koji će se za nekoliko dana naći u plemenitoj borbi s mnogobrojnim takmacima, najboljima od najboljih, koje postavljaju narodi sveta u ovim granama. Neka ih prati junačka sreća sokolska!

NATEČAJ za pulujuću prednjačicu Saveza SKJ

Načelnništvo Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije raspisuje mesto putujuće savezne prednjačice.

Uslovi za ovaj natečaj su sledeći: Da je moliteljica potpuno zdrava, da je barem pet godina članica koje sokolske jedinice, da ima položen župski prednjački ispit Saveza SKJ ili ČOS, da je završila s dobrim uspehom savezni prednjački tečaj, da je praktično vodila razne ženske kategorije, da poznaje stručno sokolsko nazivstvo (srpsko-hrvatsko i slovenačko (srpsko-hrvatsko od brata D. Sulca, a slovenačko od brata dra V. Murnika) i da je dobra vežbačica na spravama (takmičarka srednjeg stepena).

Molbe za natečaj s priloženim uverenjima da udovoljava gore navedenim uslovima i uz prilog overovljenih dokumenata o školskoj naobrazbi treba poslati najdalje do 31 avgusta o. g. Načelninštvu Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, stručnom odboru žena, Beograd, Prestolonaslednikov trg 34.

III SLET SOKOLSTVA NA JADRANU

U ŠIBENIKU 22 I 23 AVGUSTA o. g.

Sokolstvo na Jadranu, koje obrazuju tri primorske župe: Sušačko-Rečka, Šibeničko-Zadarska i Splitska, pokreće u avgustu sve svoje jedinice i sleće u Krešimirov grad Šibenik. Domaćin ovog sleta, šibeničko Sokolstvo, ima slavnu tradiciju još iz predratnih vremena, čak iz poslednjih godina prošloga veka. Ono je tad bilo nosilac probuđenog čistog i oduševljenog hrvatskog nacionalizma prožetog jugoslovenskim idealima i slovenskim bratstvom i matica sokolske misli i rada u ovim krajevima. Ondašnje sokolske generacije vodio je hrvatski sokolski barjak u sva narodna slavljia, utvrđivao ih u odanosti prema tekovinama narodnog preporoda u Dalmaciji i borbeno lepršao kroz sve demonstracije pa i bitke, koje je nametao narodni neprijatelj i tudin tiranin. Taj pobeđnički barjak je s punom poštom predat muzeju nacionalnih svetinja, a njegov se naslednik današ gordo i ponosno vije na Domu Viteškog Kralja Ujedinitelja.

Iako je ovaj slet obavezan samo za tri župe, Sokolstvo Šibenika i tih triju župa očekuje bratsku posetu svih župa, jer je Šibenik dostojan da ih primi i u punoj meri zaslužan da mu dodu.

Ljubljana bela, koja je s toliko topline primila braću s Jadrana i oduševljeno im klicala i bodrila ih u njihovom položaju čuvara našeg mora, neće se oglušiti bratskom pozivu i ona će doći s devizom: Jedna država, jedan narod, jedan Kralj, jedno Sokolstvo!

Zagreb, naš divni i voljeni grad, kome u bezbrojnim jatima pohriše u avgustu 1934 god. deca plavoga Jadrana i proslaviše slavno i nezaboravno 60-godišnjicu njegovog Sokolstva, doleće da još jednom na Jadranskoj obali izrazi opštu svesokolsku misao, ubeđenje i htenje: Kroz učvršćeno Jugoslovenstvo k Slovenstvu!

Beograd, koji nam je rastvorio duboko nacionalno srce u prolomu oduševljenja prigodom I svesokolskog sleta i zanosno kliktao dok su se naši barjaci sagibali u pozdravu pred Kraljem Ujediniteljem; Beograd, koji nas je video pogružene, uplakane i bolne pred odrom Velikog i Neumrlog Vođe i Oca Nacije u oktobru 1934, on će da se spusti do našeg grada, da sa svima nama i s čitavom Otadžbinom

U Šibeniku, jula 1936.

Povlastice u vožnji

Za III slet Sokolstva na Jadranu u Šibeniku odobrene su na željeznicama i parobrodima sledeće sletske povlastice:

I Na državnim željeznicama:

1) 75% popusta od normalne vozne cene od mesta sedišta do Šibenika i natrag;

a) za sve pripadnike Saveza SKJ, bez obzira da li su vežbači ili ne;

2) 50% popusta od normalne vozne cene od mesta sedišta do šibenika i natrag;

a) svima gostima učesnicima sleta iz inostranstva, koji nisu članovi sokolske organizacije.

II Šumsko industrijsko preduzeće Dobrljin-Drvar odobrilo je na svojim željeznicama Prijedor—Knin sledeće povlastice:

1) 90% popusta od normalne vozne cene za sve vežbače i vežbačice, njihov naraštaj i njihove vođe te za članove starešinstava Saveza, župa, društava i četa;

2) 75% popusta za sve ostale Sokole i Sokolice iz države i inostranstva;

3) 50% od normalne cene za sve ostale učesnike, koji nisu članovi sokolske organizacije;

4) besplatan podvoz sok. sprava i instrumentata muzika.

III Jadranska plovidba d. d. Sušak odobrila je sledeće povlastice:

1) 75% popusta od normalne vozne cene deci i naraštaju sokolskih jedinica, koji se iskažu sokolskom legitimacijom;

2) 66% popusta od normalne vozne cene svim ostalim pripadnicima sokolske organizacije;

3) 50% popusta od normalne vozne cene svim ostalim gostima, koji

uzvike odlučno i zavetno: Čuvajmo Jugoslaviju!

Sarajevo, u kome o Vidovdanu 1934 kao da proživimo čitave vekove naše tragične prošlosti; kao da se sve ono bolno patničko i jezivo stradalno sublimiralo i obвило srca i misli gustih sokolskih redova, kao da su svi pokosovski uzdas, kriči i užasi prostrujali vazduhom lepog šehera i pred rasnim se genijem Majke Pobeđnice pretvorili u pobeđničke uzvike, kao da su se svi oni nebrojeni koci preobrazili u stubove slave, a sve nade naših mrtvih boraca i patnika iz petstogodišnje noći zaplamsale u buktinji zahvalnosti. To Sarajevo treba i na ovoj tački naše Otadžbine da izrekne: Brat je mio, koje vere bio!

Skoplje, carska prestolnica davne prošlosti, neoborivi spomenik naše slave i pada, kulturna riznica našeg srednjeg veka, popršte bojova i megdana, večni svedok pobeđe i poraza, nek opomene u ove dane i iz ovog mesta carskim prekorom:

»Velikaši, proklete im duše — Na komade razdrobiše carstvo!«

Subotica, najsvežiji venac što kiti Sokolstvo na njegovom istrajnom, samopregornom i viteškom putu, svojim prisustvom odužice se braći s Jadrana za njihovu Vidovdansku posetu i obnoviće s puno poverenja u budućnost naše nacije proročanske reči velikog biskupa Ivana Antunovića: »Naša je davna davinja, pa naša će biti budućnost!«

Braćo i sestre!

Obraćajući se Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Sarajevu, Skoplju i Subotici, gradovima u kojima smo zadnjih godina održavali naše velike sletove, mi Sokoli sa Jadrana bratski pozivljemo i sve župe jugoslovenskog Sokolstva, koje su se okupljale na tim sletovima. U Šibeniku ćemo naročito naglasiti, da nacionalnu slobodu i suverenitet u granicama današnje Jugoslavije više volimo no svoje sopstvene živote, da smo neizmerno odani Kralju i jugoslovenskoj misli i da smo prvoborci za socijalnu pravdu i društvenu ravnopravnost.

Iza Šibenika neka se nižu drugi gradovi, koji će Sokolstvo voditi novim podvizima i novim uspesima!

SLETSKI ODBOR

nisu članovi sokolske organizacije, a iskažu se sletskom legitimacijom.

IV Dubrovačka parobrodarska plovidba a. d. Dubrovnik odobrila je sledeće povlastice:

1) svim učesnicima, bez obzira da li su članovi sokolske organizacije ili ne, popust od 50% redovite tarife;

2) deca do navršene 12 godine uživaće povlasticu na dečijoj ceni;

3) za prevoz sokolskih sprava i instrumentata odobrava također 50% popusta na tarifi.

Od Dubrovačke plovidbe zatražen je za Sokole popust od 66%, i ukoliko bude odobren, obavestiće se jedinice blagovremeno.

Sve odobrene povlastice važe u vremenu za polazak od 18 do 23 VIII, a za povratak od 22 do 28 VIII o. g.

Sve odobrene povlastice važe samo uz legitimaciju sa sletskom značkom, a za nečlanove samo uz sletsku značku, koju treba naručiti preko sokolskih društava.

Cene sletske značkama

1) Značke (iz kartona) za decu Din 2,—

2) za sokolske čete i naraštaj (mesingane boje) . . . 5,—

3) za vežbače-ice sokolskih društava (brončane boje) . . . 10,—

4) za nevežbače-ice sokolskih društava (alpaka) . . . 15,—

5) za nečlanove sokolske organizacije (alpaka) . . . 20,—

Značke za sve učesnike treba naručivati izravno kod Sletskeg odbora — Finansijskog otkosa u Šibeniku.

Narudžbe bez istovremene doznake novca neće se uzimati u obzir.

Sletski odbor šalje značke pouzecem samo na izričiti zahtev društva — čete.

Prenos olimpijske baklje kroz Jugoslaviju

Najveći deo staze protrčali su bakljonoše Sokoli

Sva kulturna javnost čitavoga sveta s naročitim je interesom pratila tok svečanosti oko prenosa olimpijske baklje, s kojom će se zapaliti sveti oganj na olimpijskom žrtveniku u Berlinu.

Posle završenih svečanosti pri starom žrtveniku na starom stadionu u Olimpiji, gde su se nekada vršile olimpijske borbe, na prvi topovski pucanj točno u 12 časova potrao je prvi trkač, Konstantin Kondilis, prema Ateni, gde su isto tako održane velike svečanosti na stadionu i poznatom svetištu Akropolisu. Kroz sva mesta u Grčkoj ova je sveta buktinja sačekana s najvećim počastima; svuda su održane prigodne svečanosti od kojih je svakako najvidnija ona u Solunu.

Put olimpijske baklje kroz Grčku i Bugarsku odvijao se je prema utvrđenom rasporedu. U bratskoj Bugarskoj isto su tako održane svečanosti, a svečanost u Sofiji bila je naročito obimnog karaktera. Uz predstavničke vlasti ovim je svečanostima prisustvovalo čitav narod, a vojska i sportske organizacije smatrale su to svojom priredbom, pa su oni i bili najmnogobrojniji i najoduševljeniji.

Jugosloveni shvatili su prenos svetog olimpijskog plamena kroz Jugoslaviju naročito ozbiljno. Sokolstvo je uzelo na svoja leđa glavni i ponajveći teret nastojeći, da ova priredba uspe što je bolje moguće, što lepše i dostojanstvenije. To je pokazao već

prvi korak u Jugoslaviji

kada se je s naše strane, a također i s bugarske, na samoj granici, sakupilo mnoštvo naroda s predstavnicima vlasti, raznih sportskih organizacija i predstavnicima našeg Sokolstva, na čelu sa saveznim načelnikom br. drom Alfredom Pihlerom. Narod je mnogo pre određenog vremena nestrpljivo čekao na olimpijsku luč, a kada je poručnik bugarske vojske g. Trnov u 0,01 između subote i nedelje, dne 25 na 26 jula, pritrčao s buktinjom u ruci našoj granici, zaorili su s jedne i s druge strane oduševljeni poklici Jugoslaviji, Bugarskoj i jugoslovensko-bugarskom bratstvu. G. Trnov i brat dr. Pihler srdačno su se izrukovali i izjubili, a baklju su, nakon obavljene formalnosti, naši trkači prenosili prema Caribrodu. Duž čitave staze, kuda je ova zublja prolazila, narod se je svrstao u špalir i odavao počast simbolu mira i ljubavi među narodima. Buktinja je naročito svečano dočekana i otpraćena u Caribrodu, Pirotu, Beloj Palanci, Niškoj Banji, Nišu i Kragujevcu, a osobito je dubok dojam ostavio

akt pijeteta na Oplencu, na grobu Viteškog Kralja,

kamo su trkači stigli u ponedeljak 27 jula u 1,47. Uz mnoštvo naroda, koji se u to gluvo doba noći sastao pred ovim našim svetim hramom, i predstavničke vlasti, bilo je tu korporativno prisutno i Sokolsko društvo Topola, u svečanom sokolskim odorama i narodnim nošnjama. Pred hramom bio je podignut žrtvenik na kome je zapaljena vatra. Tu je održan i pomen umesto pred samom kriptom. Sa svetom vatrom svečano je upaljeno i kandilo na grobu Viteškog Kralja Ujedinitelja, gde su prisutni proveli dve minjute u čutanju i tihoj molitvi za upokoj duše blagopokojnog Kralja Mučenika. Odavde je baklja produžila put prema našoj prestonici.

U Beogradu

iako je baklja stigla tek nešto iza 9 sati 27 jula, bile su ulice veće u ranoj zoru pune građanstva, koje je s nestrpljenjem očekivalo dolazak trkača sa svetom vatrom iz daleke Olimpije. Trkači su već u predgrađu Beograda srdačno pozdravljani od mnogobrojnog naroda, a kada su se pojavili u samim

NATEČAJ

za skupne vežbe za X svesokolski slet u Pragu 1938 god.

1) Češkoslovačka obec sokolska raspisuje ovim putem natečaj za sastav vežbi za X svesokolski slet 1938 godine u Pragu, i to za sledeće kategorije:

a) muške dece; — b) ženske dece; — c) muškog naraštaja; — d) ženskog naraštaja; — e) narodne igre za naraštaje; — f) članova; — g) članica; — h) starije braće; — i) izvečbanijih članica.

2) Sastavljačima vežbi ostavlja puna sloboda u tome, da se odluče bilo za proste vežbe bilo za vežbe s činjenjima ili za bilo kakve skupne vežbe. Treba samo pri tome imati u vidu, da će ovaj slet biti pregled sadašnjeg rada i smerova sokolskih

ulicama beogradskim oduševljenju nije bilo kraja. Sve je spontano klicalo ideji olimpijske i njegovom duhu.

Olimpijsku zublju doneo je na Terazije, pred veliki podignuti žrtvenik br. Colović, načelnik beogradske Sokolske župe. Predao ju je predsedniku beogradske opštine g. Vl. Iliću, koji je zapalio vatru na žrtveniku, a glazba je otvirala državnu himnu. Ovaj je prizor bio vrlo dirljiv. Nato je g. Ilić pred predstavnicima vlasti i raznih organizacija, kao i pred Kraljevim izaslanikom i ministrima drom Rogičem i drom Kožuljem održao prigodan, vrlo lep govor.

Iza predsetnika beogradske opštine govorio je ministar fizičkog vaspitanja naroda g. dr. Rogić, koji je rekao:

— Olimpijske igre sa svojom hiljadugodišnjom istorijom predstavljaju najznačajniju i neuporedivu kulturnu pojavu sviju vremena. Olimpijska ideja služi ideji mira među narodima. Sport kao takav stvara pravo i istinsko drugarstvo među svojim članovima. Sport više nego ijedan drugi socijalni pokret doprinosi tome da nesuglasice među pojedinih narodima izravna i da otupljuje međusobne zaoštrenosti, sport stvara atmosferu sporazuma i mira.

Vruća želja svih naroda, koji hoće i žele da u mirnom razvoju nastave izgrađivanje svojih umnih i materijalnih snaga jeste da ova olimpijada bude prvo jutarnje rumenilo zore opšteg međunarodnog mira i izražaj duhovne jednodušnosti omladine svih nacija, koja omladina ima da bude najvršći osnov za srećan i uspešan razvoj i veličinu svoje otadžbine.

Uveren sam, da će sport svojim vlastitim zamahom i svojom snagom za dobro čovečanstva nastojati da postigne što viši cilj i verujem da će sport postati jedan od najvažnijih pokretača za opšte dobro pojedinoga naroda i celokupnog čovečanstva.

Još je govorio dr. Zivković, a nato je trkač Stefanović otrčao s bakljom prema zemunskom mostu, da odatle produži preko Batajnice, Nove i Stare Pazove prema Novom Sadu, gde su na Karadordevom igralištu priredene olimpijske svečanosti. Nakon održanog govora i otvirane državne himne, trkači su produžili svoj put preko Rumunke i Kisača u Suboticu.

U Subotici

u našoj severnoj metropoli, doček olimpijske baklje bio je naročito svečan. Sav grad bio je iskićen zastavama i u moru svetla. Samo ulica, kojoj je prošla baklja bila je, da bi se bolje istakla bakljina svetlost, u tami. U 2,25 časova ujutro dne 28 jula stigao je u Suboticu prvi lučonoša. On je predao zublju br. inž. Petroviću, koji je pred Sokolskim domom zapalio vatru na vrlo lepom žrtveniku. Iza kako je otvirana himna održao je prigodni govor gradski načelnik inž. Ivandekić, a nato je lučonoša potrao prema našoj državnoj granici. Interesovanje u Subotici bilo je upravo ogromno. Na desetke tisuća građana bilo je na ulicama.

Na jugoslovensko-madžarskoj granici

Naši trkači predali su sveti plamen mađarskim trkačima kod Horgoša i to 28 jula oko 6 sati ujutru. S obeju strana granice sakupilo se mnoštvo naroda, koje je htelo da prisustvuje svečanom aktu predaje odnosno primanja olimpijske baklje. Baklju je predao Mađarima br. inž. Petrović uz prigodan govor o olimpijadama. Po izmenjenim govorima i formalnostima oko primanja i predavanja luči, naši su se izaslanici i trkači vratili svojim domovima, a mađarski su trkači prosledili prema austrijskoj granici.

sastav natečaja samo za pojedine kategorije, poželjno je da naznači — ukoliko je to moguće — kako se taj natečajni sastav ima da odnosi prema sastavima vežbi za ostale kategorije.

4) Predlog ima biti potpun i detaljno izraden, nazivi vežbi razumljivi i po mogućnosti popraćeni skicama.

5) Preporuča se, da se vežbe sastave istovremeno s glazbenom pratnjom, koja se ima priložiti predlogu vežbi. Već komponovane vežbene muzičke pratnje ne mogu doći u obzir. Ako se primi predlog, čija glazbena pratnja ne bi odgovarala, ili ako bi bio primljen predlog vežbi, za koje nije komponovana glazbena pratnja, za istu pobrinuće se COS na shodan način. Glazbena pratnja ocenjuje se i s čisto glazbenog gledišta i kao deo čitave telovežbene kompozicije.

6) U natečaju može učestvovati svaki član sokolskih jedinica, udruženih u saveze, koji su članovi Saveza slovenskog Sokolstva. Predlozi za ovaj natečaj imaju biti napisani na češko-slovačkom jeziku. Za natečaj dolaze u obzir jedino potpuno originalni sastavi, koji još nisu bili nigde izvođeni.

7) Natečaj je tajan. Predlozi za natečaj treba da budu označeni geslom, a na zasebnom kuvertu, uz predlog za natečaj, treba da je navedeno geslo, dok unutra u zatvorenom kuvertu treba da je navedeno ime i boravište autora.

8) Dospeli predlozi biće ocenjeni i iskušani od strane nadležnih načelnštava, a nakon što se izluče oni predlozi, koji ne bi odgovarali, odlučuje se, koji će predlozi ostati u konkurenciji te koje će načelnštava imati da prikažu i praktičnim izvođenjem. Tek nakon ove odluke natečaj prestaje biti tajan. Predlagači pak obavezuju se, da će svoje sastave pokazati nadležnom načelnštvu, ako budu za to pozvani, a u koju svrhu će im biti nadoknađeni faktični putni i prehrambeni troškovi. Broj vežbača određuje nadležno načelnštvo COS. Ako bi koji od predlagača, koji ne bude pozvan, želeo da prikaže svoj sastav, treba da se obrati COS pismenom zamolbom da mu se to dozvoli, ali o njegovom vlastitom trošku. To međutim ne rada za COS nikakve obaveze.

9) Ako nadležno načelnštvo ne bi ni jedan od stiglih predloženih sastava (za pojedine kategorije) smatrao kao podasan da se prikaže, onda će se natečaj u tom delu (n. pr. za naraštaj, decu i t. d.) proglasiti kao neuspeo.

10) Nadležna načelnštava, proširena s članovima oteka, kojih se pojedini sastav tiče (otsek za članstvo, naraštaj, decu) te s članovima glazbenog odbora COS odlučuje nakon pregledanih izvođenja predloženih sastava o rasporedu sastava i eventualno o tome, da se nekoi od predloženih sastava prime kao sletske vežbe.

11) Svi predlagači, čiji bi predloženi sastavi bili od strane nadležnog načelnštava određeni da se prikažu, biće nagrađeni diplomom. Predlagači triju najboljih predloženih sastava za svaku kategoriju biće nagrađeni medaljom COS. Predlagač, čiji će se sastav na sletu izvoditi kao sletska vežba, primice osim medalje još i medalju za prvenstvo takmičenja pojedinačaca COS. COS nije obvezana, da u svakoj od kategorija nagradi po tri predloga, već se može ograničiti i na manji broj nagrada. Također nije obvezana da od stiglih predloženih sastava izabere sletske vežbe.

12) Predloženi sastav, koji bude primljen kao sletska vežba, postaje popuno svojina COS i moći će se štampati pod uslovima, koji važe za izdavanje edicija.

13) Predlozi imaju biti predani da stignu COS najkasnije do 15 septembra o. g., i to do 18 sati naveče (Praha III, Tíršev dom) ili u isto vreme kao preporučena pošiljka na poštanskom uredu. Zakasneli predlozi ili korekture i dopune, koji bi stigli nakon toga roka, neće biti primljeni u natečaj.

14) Učestvovanjem u ovom natečaju svaki natečajni usvaja i sve uslove ovog natečaja.

Za sletski odbor:

Dr. Stanislav Bukovski, starosta.

Dr. Miroslav Klinger, načelnik.

Marija Provaznikova, načelnica.

Eugen Kepl, tajnik.

Društveni načelnik

učitelj-tehničar, spreman, potreban je Sokolskom društvu Novi Vinodolski, župa Sušak-Rijeka. — Učitelji koji reflektiraju na to mesto neka se — u svrhu premeštaja — obrate Sokolskom društvu Novi-Vinodolski ili upraviteljstvu Građanske škole u Novom Vinodolskom.

KRONIKA

† Jovan Zujović. Dne 19 o. m. umro je u Beogradu poznati naš naučnik, politički i kulturno-socijalni radnik, Jovan Zujović, profesor geologije beogradskog univerziteta u penziji. Pokojnik rodio se u oktobru 1856 godine u Brusnici. Realku svršio je u Beogradu, a univerzitetske nauke u Cirihi, Beogradu i Parizu. Redovni profesor postao je godine 1883, a nastavničku službu vršio je već od 1880. Kroz dugi niz godina bio je generalni sekretar Akademije nauka, a od 1915 pa do 1921 bio je i njen predsetnik. Pre rata bio je veoma aktivan u političkom životu Srbije te je 1905 godine bio ministar spoljnih poslova, a 1907 ministar prosvete. Napisao je niz znanstvenih dela i osnovao je na beogradskom univerzitetu mineraloški i geološki institut.

60-godišnjica Kamila Krofite. Češkoslovačka Republika sretna je zemlja koju vode naučnici, ljudi širokih pogleda, velikog međunarodnog ugleda i neobične radnosti i poštivnosti. Prvi njen prezident, T. G. Masarik, naučnik je svetskog glasa, koga je na prezidentskom položaju nasledio dugogodišnji ministar vanjskih poslova i jedan od najboljih poznavaca međunarodnog prava te ugledni sociolog dr. Beneš, a dra Benešova pak na položaju ministra vanjskih poslova nasledio je opet ugledan naučnik i njegov dugogodišnji saradnik dr. Kamilo Krofita. Ovaj diplomat, koga je silom prilika državna potreba odvučao od njegovog naučnog rada, navršio je 17 o. m. šezdeset godišnjicu svog plodnog života. Dr. Krofita potiče iz ugledne građanske porodice, iz Plznja. Otac mu je bio ugledan političar. Mladi Krofita nije se kao njegov otac posvetio politici, već studiju domaće istorije na praškom univerzitetu te je postao jedan od najuglednijih istoričara u Češkoslovačkoj Republici. Redovan profesor postao je nakon oslobođenja. Naročito se je bavio izučavanjem doba Husa i naslednika, napisavši opširnu studiju »Pokret husita u socijalnom i narodnom pogledu«. Napisao je i još nekoliko dela, od kojih valja spomenuti »Stara i nova srednja Evropa«, »Pitanje Nemaca u Češkoslovačkoj Republici« te sada za svoj jubilej najnoviji rad »Mi Čehoslovaci pod Austrijom«. Na želju Masarika godine 1920 posvetio se je diplomaciji, u kojoj je zauzimao važne položaje, a sada vodi vanjsku politiku svoje otadžbine, kojoj nesebično i predano služi.

25-godišnjica smrti Augusta Harambašića. Dne 16 jula 1911 umro je u Stenjevcu poznati naš pesnik-buntovnik August Harambašić, koji je ne samo svoju poeziju, nego i sav svoj burni život posvetio ideji narodnog oslobođenja. Harambašić se rodio 1861 godine u Donjem Miholjcu, gde mu je

otac bio županijski arhivar. Osnovnu školu svršio je u Novoj Gradišci, a gimnaziju pohađao je u Požezi i Osijeku. Već od petog razreda gimnazije dalje uživao je ugled talentovanog pesnika. I kao dak bio je odličan i marljiv. Godine 1879 upisao se je na pravni fakultet u Zagrebu. Kao veliki revolucionar i nacionalista učestvovao je u svim manifestacijama i demonstracijama, zbog čega je bio više puta kažnjavan, a godine 1881 čak i relegiran sa zagrebačkog univerziteta. Odlazi stoga na Sušak, gde saraduje u »Slobodi« i pokreće »Hrvatsku vilu«. Nakon dve godine vraća se u Zagreb, gde je već primljen kao ugledan pesnik i političar. Godine 1886 objavio je u »Balkanu« svoje »Tri molitve«, zbog kojih je bio optužen radi veleizdaje te osuđen na 15 meseci tamnice. Otsedio je međutim prema rešenju Stola sedmice samo šest meseci. Godine 1890 vraćaju mu se građanska prava, a dve godine kasnije promovira za doktora prava. Godine 1893 postaje prvi urednik »Prosvete« a 1896 advokat. Kada je godine 1900 bilo osnovano društvo hrvatskih književnika, Harambašić je bio prvi društveni tajnik. Godine 1901 bio je po prvi put izabran za narodnog poslanika, a drugi put kao član srpsko-hrvatske koalicije 1906 u Novskoj. Napisao je veliku zbirku pesama i prevadao slovenske pisce. Od naših književnika ni jedan pre ni posle njega nije napisao toliki broj patriotsko-buntovnih pesama kao on. Bio je apostol borbe za slobodu naroda.

Natečaj za načelnika

Sokolske čete u Sopotu, srez Kosmajski, Prvenstvo imaju učitelji, koji su stekli godine službe za varošice. Može da bude i oženjen. — Ponude slati na upravu Sokolske čete Sopotu uz pristanak da želi da dođe u Sopot i s navedbom dosadanjeff mesta službovanja.

Dobar sokolski radnik

učitelj, spreman u prosvetnom i tehničkom sokolskom radu, koji bi bio voljan da dođe na službu u Mravince, gde postoji dobra Sokolska četa (župa Mostar) neka se obrati Sokolskoj župi Mostar.

Braća,

koja može jednom bratu pomoći zajmom uz sigurnu mesečni povratak, neka izvole slati svoju adresu upravi »Sok. Glasnika« sa geslom »Sokolski radnik«. Riziko isključeno, jer garancija dovoljna.

ТВОРИЦА ГИМНАСТИЧКИХ И СПОРТСКИХ СПРАВА

J. ОРАЖЕМ РИБНИЦА на Дољеском

Израђује све сокoлске вежбене справе, опрене читавих вежбана, сокoлских домова, школа, војске и морнарице, летњих неабашта и куланишта, потрешителне за лагу атлетску, справе за културу гимнастику и баште. Објављује старе справе. Израда најсолиднија. — Цене умерене. 177-4

KLIFEJE
svak vrst fotografija
all rtsbah
izvrsne supe
najsolidnije

KLIFARNA ST-DEU
KLIFARNA DALMATINOVAJS

UČITELJSKA TISKARNA

R.Z.Z.O.Z.

LJUBLJANA
FRANČIŠKANSKA UL. 6

Tiska soiske, mištinke, leposlovnje in znanstvene knjige v enobarvni in večbarvni nakladi. Brošure in knjige v malih in največjih listih, plakatih. Časopise, poročila, vabila, jedilnice, logov, cenikov in reklamnih listov. — Šolski zvezki za osnovne, meščanske in srednje šole.

Narčila sprolema tudi podružnica knjigarne Mariboru batisa basolinske hrastice

IZDELUJE DIAZO-AMONIAK-PAPIR »JASNI«, ZA KOPIRANJE NAČRTOV, KI JE EDINI 100% DOMAČ IZDELEK TE VRSTE V DRŽAVI

